

OVERDENKING

AANDACHT

Met twee of meer in zijn Naam
hebben we de belofte van aanwezigheid,
van geestkracht die ons zo doet horen,
dat we ons verhaal kunnen verwoorden.

Met open oren,
met een hart, geduldig,
meegaand met wie spreekt,
de behoefte aan weerleggen
aan banden gelegd.

Elk stukje geschiedenis heeft rechten
van bestaan, vraagt om respect,
niet dood te slaan met weerwoord.

Opdat wij oplichten
in wie we ten diepste zijn,
zodat we loskomen
van pijn om onbegrip,
van wie het beter weten.

Hoe dicht laat je me bij jou komen
en wanneer laat ik blijken tot zo ver?
Neem ik op wat jij achter jouw spreken
bedoelt te zeggen,
zodat we waarlijk kunnen beamen
wat geschreven staat:
in den beginne was het Woord,
vanaf het begin werd ik gehoord.

Dit gedicht van de theologe Vera Huijgen vond ik in een boek, dat ik al jarenlang in de kast heb staan. Ik heb het hier en daar wat veranderd, maar ik wilde het toch graag gebruiken, omdat het naar mijn mening zo mooi in deze tijd past. Het begin is al veelzeggend: “Met twee of meer in zijn Naam hebben we de belofte van aanwezigheid”. Dat is het startpunt van ons gemeente-zijn. Als we op zondag in de kerk bij elkaar komen om God te zoeken, mogen we geloven dat we Hem daar ook zullen vinden.

Maar helaas leven we nu in een tijd, waarin het kerkbezoek tot het minimum is teruggebracht. Maandenlang waren er alleen de online diensten en nu de kerkdeuren binnenkort weer worden opengezet, kan nog niet iedereen die dat zou willen, naar binnen.

Wat we wel kunnen doen, is de belofte van de aanwezigheid van God in ons leven uitdragen naar iedereen die op ons pad komt. “Met open oren, met een hart, geduldig en meegaand met wie spreekt”, zoals het gedicht zegt. Dat betekent aandacht geven aan wie dat nodig heeft.

In deze tijd zijn veel mensen eenzaam. Ze kunnen nergens heen en soms ook mógen ze nergens heen. Niet naar het verpleeghuis, waar hun geliefde woont, niet naar groepsactiviteiten, niet naar familie of vrienden. Ze zitten thuis, alleen, te wachten tot dit eindelijk voorbij is.

Wat dan het beste helpt is aandacht, aandacht hebben voor elkaar, in welke vorm dan ook. Opdat we oplichten in wat we ten diepste zijn. Mensen die elkaar nodig hebben, mensen die contact zoeken met de ander. “Zodat we waarlijk kunnen beamen wat geschreven staat: in den beginne was het Woord, vanaf het begin werd ik gehoord.” Als je wordt gehoord, als er iemand naar je luistert, wordt de last die je draagt al wat lichter, wordt het allemaal wat minder donker en zwaar.

En ook dan geldt: Waar twee of meer bijeen zijn in zijn Naam, is er de belofte van Gods aanwezigheid, die ons steunt en draagt in alles wat ons overkomt. Die zal ons door deze moeilijke tijd heen helpen. Moge het zo zijn.

ds. Margreet Hop

KERKENRAAD

Beste mensen,

Helaas moeten we constateren dat we nog midden in de coronacrisis zitten, maar desondanks wordt het steeds moeilijker om ons aan alle beperkende maatregelen te houden. Je merkt het op straat en in de winkels. Toch is het belangrijk om alert te blijven. Het virus is nog steeds onder ons, hoewel het hier in het noorden van het land vrij rustig gebleven is.

De kerkdiensten worden nog steeds door een klein groepje mensen vormgegeven en uitgezonden via de kerkomroep. We beginnen er ervaring mee te krijgen. En toch kan ik mij voorstellen dat velen van u de kerkgang missen. Zo vergaat het mij tenminste wel. Ik mis het contact met u, het samen de sfeer tijdens een kerkdienst beleven, het samen zingen, het met elkaar in gesprek gaan na de dienst onder het genot van een kopje koffie. Zo af en toe mag ik dienst doen als diaken of lector. Daar ben ik dankbaar voor en voel me bevoorrecht.

Gelukkig gloort er een sprankje hoop aan de horizon. De regels worden heel langzaam iets versoepeld zodat we kunnen gaan nadenken over het heel voorzichtig weer opstarten van diensten met een kleinere groep kerkgangers. Mondjesmaat weliswaar, maar toch. Om het risico op besmetting minimaal te houden kunnen we ook de komende tijd helaas nog niet op de vertrouwde wijze een dienst houden.

Op de eerste kerkenraadsvergadering na 16 maart, op 9 juni, hebben we ons dan ook gebogen over de mogelijkheden en onmogelijkheden hiervan. De uitkomst daarvan kunt u verderop lezen onder het kopje: **WANNEER WEER NAAR DE KERK?** Leest u deze informatie zeer zorgvuldig door.

De voorgangers hebben aangegeven daar waar men het op prijs stelt en waar het mogelijk is weer op bezoek te gaan bij gemeenteleden. De laatste maanden hebben zij zich suf gebeld om toch maar zoveel mogelijk contact met u te houden. Zij zijn dankbaar dat u als gemeente zoveel begrip hebt getoond voor de situatie en dat er ook aan hen gevraagd werd hoe het met hen ging. Ook hebben velen van u het omzien naar elkaar in praktijk gebracht door regelmatig met elkaar te bellen.

In de dienst op Pinksterzondag 31 mei hebben we afscheid genomen van twee kerkenraadsleden, te weten Sylvia Tiersma en Roelfiena van der Werk, maar we mochten die zondagmorgen ook twee nieuwe kerkenraadsleden welkom heten. Goos Stuit en Herman Hospers zijn in deze dienst bevestigd in het ambt, respectievelijk als ouderling en diaken. Goos Stuit wordt in deze functie voorzitter van de Pastorale Raad. Beiden zijn niet onbekend met het kerkenraadswerk. Fijn dat zij toch weer ja gezegd hebben toen er een beroep op hen gedaan werd. De kerkenraadsleden Titia Steursma, Joke Drent-Halma, Jaap Knot en Johan Schouwenaar zijn in deze dienst herbevestigd. Al deze gaande, blijvende en komende ambtsdragers zijn uitvoerig toegesproken en hebben als bedankje en als welkom namens u allen een boeket bloemen overhandigd gekregen.

Het volgende gedicht van Marry de Haan kwam ik tegen en wil het u graag meegeven. Het geeft de twijfels en gevoelens van heel veel mensen weer in deze coronatijd, maar tegelijk spreekt er bemoediging en troost uit. Ik hoop dat u dat ook zo mag ervaren.

Een virus o zo klein,
Niet met het blote oog te zien.
Verspreidt zich wereldwijd.
De mensen zijn het vertrouwen kwijt.

De mens is in de war.
Hoe zal het ons vergaan?
Geen vertrouwen in de overheid.
Raak ik straks ook mijn baan nog kwijt?

Waar is dat sterke individu.
Die zelf zijn richting wel bepaalt.
Zich niets wil laten zeggen.
Of een mening op laat leggen?

Experts moeten hun zegje doen.
Maar gissen ook maar wat.
Meer mensen worden ernstig ziek
Is dit nu al de piek?

Ziekenhuizen overvol
Te weinig personeel.
Is er wel capaciteit genoeg?
Wat hebben we nog voor de boeg?

Onzekerheid alom
De winkels raken leeg.
De beurzen staan dik in het rood.
De hele economie is uit het lood.

Het hele land ligt stil.
Evenementen worden afgelast.
We sluiten zelfs de kerken
Om het virus in te perken.

Wie had er ooit gedacht
Dat het eens zo ver zou komen?
Dat alles wat zo gewoon leek
In één klap helemaal bezweek.

Zet het u niet aan het denken?
Wie heeft hier eigenlijk de macht?
Zijn het de wereldleiders?
Maar ook bij hen ontbreekt de kracht.

We staan met lege handen.
Er is niemand die een antwoord weet.
We moeten toch wel gaan beseffen
Dat we onze hoofden omhoog gaan heffen?

WANNEER WEER NAAR DE KERK?

Sedert het begin van de coronacrisis hebben we geen gewone kerkdiensten meer gehad. Zondag 15 maart bleven de kerkdeuren gesloten, zondag 22 maart hadden we onze eerste online dienst. Inmiddels zijn we zo'n drie maanden verder en zien we overal om ons heen dat allerlei maatregelen voorzichtig en stapje voor stapje versoepeld worden. Een spannend proces, want het virus is nog altijd onder ons, en een nieuwe uitbraak ligt voortdurend op de loer.

Bij dat alles komt dan onvermijdelijk de vraag: hoe gaan wij hier als kerk mee om? Zijn er ook in het kerkelijk leven kleine versoepelingen mogelijk? En zo ja, welke?

De Protestantse Kerk in Nederland is over deze vragen in voortdurend overleg met de overheid. Op basis hiervan zijn door de leiding van de PKN richtlijnen opgesteld. Deze worden telkens aangepast aan de actuele situatie. Ook dat weer in goed overleg met de overheid en binnen de lijnen van de geldende maatregelen (zie: www.pkn.nl/corona). Geheel in lijn hiermee is vorige maand een protocol opgesteld om de bij de PKN aangesloten gemeenten de mogelijkheid te geven binnen strikte grenzen voorzichtig weer te beginnen met het toelaten van kerkgangers. Daarbij wordt het aan de plaatselijke gemeenten overgelaten om op basis van dit

Want in de hoge hemel.
Daar zit een machtig God.
Hij regeert over dood en leven.
En laat de hele mensheid beven.

Kom laten we ons dan buigen.
Voor zulk een groot en machtig God.
Ons leven leggen in Zijn hand.
Het hele mensdom, ook ons land.

Ontferm U over deze aarde.
Vergeef ons onze schuld.
Om Jezus wil die met Zijn dood.
Ons Zijn genade bood.

Het geeft ons rust in bange dagen.
Dat U de macht in handen hebt.
Om in onzekerheid en smart.
Te schuilen aan Uw vaderhart.

Rina Zinger (preses)

protocol zelf te besluiten van deze mogelijkheid al dan niet gebruik te maken. In zijn vergadering van 9 juni jl. heeft de kerkenraad besloten op terughoudende wijze en langs wegen van geleidelijkheid gebruik te maken van de geboden mogelijkheid. Hoe dat precies in z'n werk gaat leest u hieronder.

Online diensten gaan door!

Zolang de coronacrisis duurt gaan we door met het houden van online diensten, zoals we dat inmiddels gewend zijn, om en om vanuit de Ontmoetingskerk en de Damkerk. Bij alles wat er de komende tijd gaat veranderen, blijft dat de basis. Ieder die wil kan dus elke zondag (of later in de week) via www.kerkomroep.nl een dienst beluisteren. Geen internet? Dan is het ook mogelijk van elke dienst een cd te ontvangen. Hiervoor kunt u contact opnemen met Dieter Mulder.

Beperkt aantal kerkgangers

Nieuw is dat we met ingang van zondag 19 juli een beperkt aantal kerkgangers gaan toelaten. De eerste vier zondagen gaan we daarbij tot een maximum van 30. Met ingang van zondag 16 augustus hopen we – als de omstandigheden het toelaten – dat maximum te verhogen tot het aantal personen waarvoor bij inachtneming van de anderhalve-meter-regel ruimte is in de

kerkzaal. Volgens een voorlopige schatting komt dat in de Damkerk neer op 40 à 50 personen, in de Ontmoetingskerk op 60 à 70. Niet iedereen kan dus elke zondag naar de kerk!

Bij twijfel: luister thuis!

Hoewel we alle nodige voorzorgsmaatregelen treffen op het gebied van logistiek en hygiëne, kunnen we het risico op besmetting nooit helemaal uitsluiten. Daarom is het goed uzelf af te vragen of het, in het belang van uw eigen gezondheid en die van anderen, verstandig is naar de kerk te komen. Daarbij gelden allereerst de richtlijnen van de overheid, te vinden op www.rijksoverheid.nl. In het kort komen die hierop neer:

- Heeft u verkoudheidsklachten of verhoging tot 38°C? Of plotseling verlies van reuk of smaak? Blijf thuis en laat u testen!
- Heeft u daarbij koorts (38°C of hoger) en/of benauwdheid? Blijf thuis en laat u testen! Ook uw huisgenoten moeten thuisblijven, tenzij uit de test blijkt dat u geen corona hebt.

Niet iedereen wordt even ziek van het coronavirus. Sommige mensen ontwikkelen nauwelijks klachten, andere worden zeer ernstig ziek of komen zelfs te overlijden. Voor bepaalde groepen is het wel duidelijk dat zij een groter risico lopen:

- mensen met een onderliggende aandoening of een kwetsbare gezondheid;
- mensen (ook gezonde en vitale) van 70 jaar en ouder.

Behoort u tot een van deze groepen, denk dan extra goed na voor u besluit een kerkdienst te bezoeken.

Reservering noodzakelijk!

Hebt u besloten een of meer kerkdiensten te willen bezoeken? Dan is het gezien het beperkte aantal zitplaatsen noodzakelijk u van tevoren aan te melden. Voor de zondagen 19 juli t/m 9 augustus gaat dat als volgt:

- Neem vóór woensdagavond 15 juli 20.00 uur contact op met Roelfiena van der Werk, per e-mail: r.vanderwerk@ziggo.nl of telefoon: (0598) 324121. Geef daarbij aan op welke van deze vier zondagen u graag naar de kerk zou komen.
- Uiterlijk vrijdag 17 juli krijgt u bericht op welke zondag(en) u bent toegelaten. Het streven daarbij is dat aan ieder die zich aangemeld heeft minimaal één zondag wordt toegewezen.

Zie t.z.t. voor de procedure na 9 augustus het Deurschrift.

Zonder aanmelding kunt u niet komen. Dan moeten wij u helaas – en geheel tegen ons gevoel in – weer naar huis sturen.

En dan: naar de kerk...

Op de zondag(en) dat u bent toegelaten, komt u naar de kerk. Daar volgt u de aanwijzingen van de speciaal aangestelde coördinator. Deze kan u bijvoorbeeld vragen uw handen te ontsmetten, maar ook vragen naar uw gezondheid.

Om te voorkomen dat mensen te dicht bij elkaar komen is er geen garderobe: uw jas neemt u mee de kerkzaal in. Ook wel zo handig, want vanwege de extra ventilatie kan het fris zijn in de kerk.

Volg onderweg naar uw zitplaats de gemarkeerde looproute en de aanwijzingen van de coördinator. In de kerkzaal zijn de zitplaatsen duidelijk aangegeven, op minimaal anderhalve meter van elkaar. Om het overzichtelijk te houden geldt deze afstand ook voor mensen uit één huishouding. (In bijzondere gevallen kan op verzoek een uitzondering gemaakt worden, bijvoorbeeld bij gezinnen met jonge kinderen.)

Wel muziek, geen zang

Tijdens de dienst mag helaas niet gezongen worden! Het lijkt erop dat zingen de kans op het overdragen van het virus vergroot. Daarom is er alleen luistermuziek, afkomstig uit de luidsprekerboxen, of live gespeeld op het orgel of misschien ook wel eens andere instrumenten (zolang het geen blaasinstrumenten zijn). De neiging om daarmee dan toch mee te gaan zingen is zeer begrijpelijk, maar u moet die toch onderdrukken. Hardop meezingen blijft vooralsnog voorbehouden aan degenen die de dienst in de huiselijke kring volgen via kerkomroep of cd.

Collecte

We gaan door met de online collectes, zoals die nu iedere zondag worden aangekondigd door de diaken van dienst. Daarnaast staat er voor de kerkgangers een collecteschaal bij de uitgang, waarin zij hun gaven kunnen geven voor hetzelfde doel van de diaconie.

Koffiedrinken?

Na afloop van de dienst verlaten we de kerk op aanwijzing van de coördinator. We gaan direct naar buiten. Daarbij nemen we te allen tijde de anderhalve meter in acht. Elkaar buiten het

kerkgebouw even begroeten is natuurlijk prima, maar houdt het kort, zodat er geen opstoppingen op het kerkplein ontstaan. Gezamenlijk koffiedrinken na afloop van de dienst behoort nog niet tot de mogelijkheden, wat natuurlijk erg jammer is. Elkaar na thuiskomst opbellen om even te horen hoe het ermee gaat en misschien nog even na te praten over de dienst kan natuurlijk prima!

Nog enkele beperkingen...

Gebracht en gehaald worden door de autodienst is bij de huidige regelgeving niet mogelijk. Ook is er voorlopig nog geen oppas en kindernevendienst. Handen schudden doen we natuurlijk ook niet. En ten slotte is er het verzoek de toiletten alleen bij uiterste noodzaak te gebruiken.

Samenvattend:

- De online diensten gaan door!
- Met ingang van 19 juli is daarbij een beperkt aantal kerkgangers mogelijk.
- Blijf thuis bij klachten (zie boven).
- Denk goed na als u tot een risicogroep behoort (zie boven).

Als u na rijp beraad besluit een kerkdienst te gaan bezoeken, houdt dan rekening met het volgende:

- Zonder aanmelding geen toegang.
- Volg de aanwijzingen van de coördinator.
- Let op de looproutes.
- Jas mee de kerkzaal in.

- Niet meezingen.
- Collecte bij de uitgang.
- Geen handen schudden.
- Geen koffiedrinken.
- Geen autodienst.
- Geen oppas en kindernevendienst.
- Toiletbezoek alleen bij noodzaak.

Ten slotte

We hopen dat het bovenstaande u een duidelijk beeld geeft van wat er de komende tijd wel en niet mogelijk zal zijn. Mocht u nog vragen hebben, neem dan contact op met een van de leden van het moderamen. De namen vindt u hieronder, de telefoonnummers op de binnenzijde van het achterkaft van dit kerkvenster.

Bij alles geldt overigens het voorbehoud, dat verandering van situatie en regelgeving van directe invloed kan zijn op ons plaatselijk beleid. We moeten het van week tot week bekijken. Houd dus voor actuele informatie de berichtgeving in Deurschrift (en in uitzonderlijke gevallen Vlugschrift) in de gaten!

14 juni 2020

Namens de kerkenraad:

- Gerard Burger (*scriba*)
- Rina Zinger (*preses*)
- Frits Praamsma (*assessor*)

GEMEENTENIEUWS

BEDANKT

- Dankbaar en verrast was ik door alle mooie kaarten die ik kreeg tijdens mijn verblijf in Maartenshof, Groningen. Het heeft mij heel goed gedaan. In het bijzonder omdat door de coronavirus bezoek al gauw niet meer mogelijk was.

Hartelijke groet,
Gé Rutgers - Boer

- Beste mensen, via deze weg willen wij iedereen bedanken die ons een kaart hebben gestuurd en het mooie boeket bloemen dat we namens de kerk mochten ontvangen voor ons huwelijk op 20-05-2020.

Met vriendelijke groet,
Jan & Arnold Iwema-Melieste

- Hartelijk bedankt voor de bloemen die wij begin mei mochten ontvangen. Gelukkig gaat het nu wat beter met Henk. Ook bedankt voor de goede wensen voor onze toekomst in Deventer, waar wij eind mei naar toe verhuizen.

We wensen alle mensen die we minder goed en heel goed gekend hebben het allerbeste toe.

Met vriendelijke groet,
Henk & Mariëtte Mulder

- Hartelijk dank voor de mooie bloemen en vele kaartjes die wij mochten ontvangen voor ons 55 jarig huwelijk. Dit heeft ons heel erg goed gedaan!

Hartelijke groeten,
Tinus en Jansje van der Veen

- Hartelijk dank voor alle felicitaties, bloemen, kaarten en telefoontjes die wij mochten ontvangen bij ons 55-jarig huwelijk.

Met vriendelijke groet,
Ethel & Paul Redelaar.

- Verrast met het mooie bloemstukje van de kerk.

Hartelijk dank,
Dineke Pook

- Dag lieve mensen,
Ik ben geopereerd op 14 mei en de helft van mijn linkerlong is weggehaald. Dat duurde wel 4 uren. Maar ik hoef geen verdere behandeling. Nu moet ik een aantal maanden rustig aan doen.

Maar ik heb zoveel kaartjes en bloemetjes gekregen! Van de kerk, van familie, en medebewoners van onze flat. Het waren er wel honderd!
Fantastisch!
Ik wil jullie allemaal bedanken!

Lieve groet,
Ria en Marten Schipper

LANGDURIG BUITENSHUIS VERBLIJVEND

Wanneer u uw naam en adres hier ook vermeld wilt hebben, dit graag doorgeven aan Mina Dodde, tel. 0598-391760.

Dhr. B. Staal,
Dhr. H. Staal,
Mevr. A. van de Laar - Klinkenberg,
Mevr. H. Mertz - Nijborg,
Dhr. L. Bulder,
Mevr. A. Koning - van Calker,
"De Burcht", Hoogezand.

Jeannet Snip
Sintmaheerd/De Zijlen,
Tolbert.

BLOEMENGROET

april

Mevr. A. Kiewiet

mei

Mevr. Tiny Davids
Dhr. E. Kielman
Mevr. I. de Vries

- Dank aan een ieder die met een boeket, kaartje of een telefoontje mijn 95^e verjaardag tot een mooie dag heeft gemaakt.

Mevr. M. Suk – Kwebeman

- Hierbij wil ik u bedanken voor een boeket bloemen dat ik heb gehad. Vond ik heel leuk en verrassend.

Groeten,
Mevr. A. Kiewiet

Beste gemeenteleden,
Wat kan het leven er in een paar dagen anders uit gaan zien. Ik wilde alleen voor wat onderzoek naar het ziekenhuis. Beslist niet blijven. Maar dan zie je de cijfers en weet je dat je wel moet blijven. Mijn longen en hart balanceren op een dun lijntje. Breekt het stuk dan is het leven voorbij.
Dan kom je thuis, wat een verrassing. Elke dag prachtige kaarten en soms ook mooie bloemen met de beste wensen voor ons tweetjes. Wat een bemoediging.

Allemaal hartelijk dank,
Rien en Tinie Schouwenaar

Erwin Jonkman
"Stichting van Boeyenoord",
Assen.

Dhr. J. Top
Maartenshof,
Groningen.

Dhr. J. Hassing
Dilgtweg
Haren.

Dhr. Jan Iwema en dhr. Arnold Melieste
Mevr. J. Thalen
Mevr. R. Schipper - Keizer
Dhr. en mevr. Schouwenaar - Boon

juni

Dhr. W. Vrieling

PASTORALE RAAD

Hallo allemaal,

Het is een bijzondere tijd waarin wij allen een weg proberen te vinden, zodat er toch contacten kunnen zijn. Alleen op een andere manier. Binnen de Pastorale raad overleggen wij als dat nodig is en zodra het weer kan en mogelijk is gaan wij weer vergaderen. Zolang hebben wij wel online contact om belangrijke zaken te kunnen bespreken. Wij hopen dat wij in het nieuwe kerkelijke seizoen weer kunnen beginnen met de vergaderingen op locatie. De vergadering in het nieuwe seizoen is gepland op woensdagavond 2 september 2020.

Welkom

Zoals u waarschijnlijk wel weet is Gerard Burger gestopt als voorzitter van de Pastorale raad en is hij verdergegaan als scriba. Langs deze weg willen wij Gerard nogmaals bedanken voor de fijne tijd binnen de Pastorale raad. Wij blijven hem als scriba nog regelmatig tegenkomen. Gerard heel veel succes in je nieuwe functie, veel kracht en wijsheid gewenst!

Inmiddels is Goos Stuit bevestigd als ouderling en volgt hij binnen de Pastorale raad Gerard op als voorzitter. Goos, welkom binnen de Pastorale raad en heel veel kracht en wijsheid gewenst bij de vergaderingen.

Geslaagden

Ook al is het een bijzondere tijd, toch zijn er dit jaar ook in onze gemeente verschillende examenkandidaten geslaagd. Vanaf deze plaats willen wij jullie van harte feliciteren met dit resultaat en wij wensen jullie veel succes met jullie vervolgstudie of andere plannen.

Voorbede

Normaal gesproken ligt er het voorbede boek bij de kerkdiensten zodat u een voorbede kunt aanvragen. Aangezien wij nu niet in de kerk komen voor de kerkdiensten, heeft de Kerkenraad gedacht om u toch de mogelijkheid te geven om een voorbede aan te vragen. Dit kunt u doen door uw voorbede voor zaterdagmiddag 17.00 uur door te geven aan de pastorale raad via het mailadres: pr@pknhoogezandsappemeer.nl (deze mailbox wordt elke dag gecontroleerd, ook in het weekend) of u kunt bellen of appen naar: 06-30143845 Joke Drent – Halma.

Omkijken naar elkaar

In deze tijd van zorgen en onzekerheid willen wij er als kerkelijke gemeente ook voor u zijn. Zijn er pastorale aandachtspunten, weet u iemand die eenzaam is, ziek is, wat extra aandacht kan gebruiken. Dan horen wij dat als Diaconie, Pastorale raad graag zodat wij daar een keer contact kunnen maken via de telefoon, mail, een kaartje sturen etc. wat er maar mogelijk is in deze tijd. Bezoekwerk doen wij nu (nog) niet omdat dit niet mogelijk is, maar omkijken naar elkaar kunnen wij wel. Het is behelpen, maar samen komen wij ver.

Langzamerhand worden de strenge maatregelen versoepeld om de verspreiding van het coronavirus nog steeds 'gecontroleerd' te laten verlopen, daarom blijven wij ons (zoveel mogelijk) houden aan de richtlijnen van de overheid.

We willen er ook graag voor u zijn. Daarom laten we u weten dat pastoraal contact uiteraard wel telefonisch of eventueel via de e-mail plaats kan hebben. Mocht er wat zijn, voelt u zich in een isolement terecht komen, heeft u behoefte aan een gesprekje, heeft u hulp nodig, of slechts even behoefte aan contact: schroom niet de telefoon te pakken en te bellen of een mailtje te sturen:

- pastor Percy Kulk: tel. (0598) 623645
email: w.p.kulk@planet.nl
- ds. Margreet Hop: tel. 0592 559571
email: m.hop@planet.nl
- ds. Jac. van Veen: tel (0598) 383353
email: vanveen.vdm@ziggo.nl

Of u stuurt een mailtje naar:

pr@pknhoogezandsappemeer.nl

Het is vakantietijd. Normaal gesproken gaat eenieder waarvoor dit mogelijk is op vakantie. Genieten van even geen verplichtingen, geen moeten, niet studeren, niet werken, niet..... Het genieten van vrijheid kan eventueel ook dichtbij huis, maar gaat u wel op vakantie? Kom dan veilig en gezond weer thuis! Voor diegene die thuisblijven, geniet van dat waar u van genieten kunt. (*Ontspanning, fietsen, wandelen, tuinieren, een boek lezen etc....*)

Namens de Pastorale raad wens ik u een goede vakantietijd toe, waarbij wij blijven omkijken naar elkaar. Ook voor iedereen heel veel sterkte in deze moeilijke en onzekere tijd gewenst. Waarbij wij mogen weten dat wij er

niet alleen voor staan en Hij ons bij staat in deze moeilijke tijd.

Heeft u vragen, ideeën of wilt u samen met ons actief zijn in onze kerkelijke gemeente dan horen wij dat graag!

Doorgeven pastorale aandachtspunten coördinatoren pastoraat

* Trieny Vos tel. 06-24845856, trieny@kpnmail.nl (Oosterwijken = alle adressen ten oosten van de Kerkstraat. Inclusief Kerkstraat).
* Roelfiena v/d werk tel. 0598-324121, r.vanderwerk@ziggo.nl (Westerwijken = alle adressen ten westen van de Kerkstraat)

Aanvraag bloemengroet

* Woppe Hartman, tel. 390078, roel.hartman@home.nl (Bloemengroet bij dienst in de Ontmoetingskerk)

* Jenny Brands, tel. 321765, jw.brands5@gmail.com (Bloemengroet bij dienst in de Damkerk)

U kunt bij beide terecht voor het aanvragen van de bloemengroet. Als er een kerkdienst is in de Damkerk dan verzorgt Jenny Brands de bloemengroet en bij de Ontmoetingskerk Woppe Hartman. Onderling vervangen zij elkaar bij vakanties en ziekte.

Voor andere zaken met betrekking tot de Pastorale raad kunt u contact opnemen met de secr. van de pastorale raad. De volgende vergadering wordt gepland zodra het weer mogelijk is.

Namens de pastorale raad,
Secr. Joke Drent – Halma
Tel. 06 - 30143845
pr@pknhoogezandsappemeer.nl

‘T SCHEEPKEN ONDERJESUS HOEDE’

De titel van een lied uit de oude doos om het zo eens aan te duiden.
Te vinden in de zangbundel van Johannes de Heer. Niet voor niets was het woordgebruik en melodie van de daarin opgenomen liederen opzettelijk gericht op de “Eenvoudigen van geest”. Het gebruik ervan was dan ook populairder in evangelisatiekringen en met name haar verenigingen dan in de reguliere Hervormde- en Gereformeerde kerken. In een Eredienst zou er nooit uit worden gezongen. Door de iets meer begaafden werd het òf genegeerd, danwel benoemd als simplistisch. Johannes de Heer was zich van dit laatste zeker bewust, maar er niet van onder de indruk. Hij moet eens opgemerkt hebben dat Gods kudde niet uit giraffen bestond maar uit schapen die Zijn hand wil weiden en dat men de korf met voedsel dusdanig hoog had gehangen dat de schapen er niet meer bij konden. Onze oud-organist, wijlen Bertus ter Veer, kennelijk grootgebracht met deze bundel, organiseerde jaren geleden voor liefhebbers ervan nog wel eens zangavonden in de Damkerk.

Achter mijn rug in de boekenkast tussen meerdere in de loop der jaren in onbruik geraakte kerkelijke liedboeken staat de zwaar beduimelde en verkleurde Johannes de Heerbundel van Moeder, met achterin een lijstje van haar favoriete liederen. Ze werden in

de Froomboschter kapel en op de vrouwenvereniging veel gezongen. Moeder noteerde niet alleen het titellied maar o.a. ook “De dorre vlakte der woestijnen”, welk een zeer pittige melodie heeft. In de vijftiger jaren van de vorige eeuw – wat is dat in tijd lang geleden maar gevoelsmatig nog zo dichtbij - woonde ons gezin in de leegstaande pastorie te Froombosch. Moeder zelfs voor de tweede keer. De door haar geleide vrouwenvereniging vergaderde in de zg. leerkamer, waarboven op de zolder door dunne vloerplanken gescheiden, de slaapplaats van broer Tonnie en mij was. Tonnie – vijf jaar jonger en nog op de lagere school - had daar ‘De dorre vlakte’ geleerd, wat thuis door Moeder was opgepikt. Behalve in de hervormde bundel kwam het ook voor in die van Johannes de Heer. Op een zekere avond lag hij in bed, terwijl beneden de vrouwen vergaderden. Moeder brulde naar boven dat hij het lied zo luid mogelijk voor moest zingen! Ik noem met opzet vrouwen. Hen dames te noemen zouden ze zeker als een vorm van belediging hebben opgevat. Ik laat het zingen maar even met rust en ga over op iets anders:

In dezelfde tijd, om precies te zijn 1955, waren mijn vriend Harm en ik op de Christelijke Ulo

in Hoogezand. In het derde/vierde leerjaar raakten we daar bevriend met schoolgenoot Luppo Snijders, die in Hoogezand aan de Sportterreinstraat woonde.

Op zondagmiddag, om en om, kwam Luppo danwel bij mij of Harm in Froombosch of wij beiden bij hem in Hoogezand. Het avondeten inclusief. Thuis bij de 'gereformeerde' Luppo was uiteraard de middagkerkgang verplichte kost en zo gingen we menig keer lopend, via de nog ononderbroken Spoorstraat, naar Martenshoek waar gekerkt werd in de verbouwde boerderij. Ds. Bloem, daar predikant, preekte lang weet ik nog en het was psalmgezang na psalmgezang. Een 'scheepje' of 'dorre vlakke' was er niet bij zult U begrijpen.

Op een van die zondagse avonden fietsten Harm en ik langs het Winschoterdiep terug naar huis. In Sappemeer voor hotel Struvé was het een drukte van belang. Mensen gingen in en uit. We stopten en hoorden dat het om een toogdag van de Jehova's getuigen ging. We wisten van hun bestaan. Thuis en op school waren ze bepaald niet populair. Ze kwamen ongevraagd en steeds met z'n tweeën aan de deur, boden traktaatjes aan en waren lastig weg te krijgen.

Wij waren ook met z'n tweeën en eensgezind besloten we onze kans waar te nemen om binnen eens te neuzen.

Onze eerste indruk, toen we de grote zaal binnen kwamen, was de choquerende aanblik van een daar aanwezige haringkar. Vanaf het toneel werden de geloofsgenoten bemoedigend toegesproken. Wij voelden ons echter persoonlijk aangesproken toen de spreker zijn toehoorders voorhield dat het einde der tijden nabij was, maar dat zij als 'uitverkorenen' zich geen zorgen behoeften te maken en eeuwig zouden leven. Hij vergeleek het met een woeste zee tijdens een zware storm en schetste in niet mis te verstane woorden dat de van

andere kerkgenootschappen daarin verzeilde schepen gedoemd waren onder te gaan en dat slechts hun schip zou overblijven. Alleen zij bleven behouden! Met deze boodschap in ons hoofd verlieten we enigszins overdonderd en lichtelijk verontwaardigd de zaal. Zo hadden we onze situatie helemaal niet kunnen voorstellen. Dat was geheel andere koek – oneerbiedig gezegd - dan wat Johannes de Heer ons naliet met:

't Scheepken onder Jezus' hoede,
Met de kruisvlag hoog in top,
'Neemt, als arke der verlossing,
Allen die in nood zijn op.'

Nu ik dit schrijf zijn er ruim 65 jaren verstreken en ontkom ik er niet aan mezelf en U de spiegel voor te houden met betrekking tot de situatie in onze tegenwoordige PKN-Gemeente.

Het verloop bij Gereformeerd van de drie kerkgebouwen in Sappemeer, Martenshoek/Hoogezand en Kielwindeweer, naar één kerkgebouw.

Idem bij Hervormd van zelfs vijf! Hoogezand, Sappemeer Oost, de Winkelhoek-Evangelisatie, Kropswolde en Kielwindeweer, naar eveneens één kerkgebouw.

Van acht stuks samen, met elk haar eigen leven, naar nu nog slechts twee! Met dien verstande dat zelfs beter gesproken kan worden van twee gehalveerde kerken. Dus feitelijk slechts één hele!

En de Jehova's getuigen bouwden dan vrij recent op de plaats waar ooit de voormalige Evangelisatie stond een nieuwe Koningrijkszaal. Hoe ontvullend kan het lopen. Had ik destijds bij het verlaten van de Struvézaal nooit kunnen bevroeden.

't Kan verkeren 'om Brederode eens aan te halen.

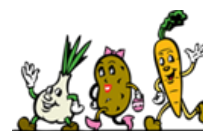
Sietsko Dijkman

SAMEN AAN TAFEL DAMKERK

Beste mensen,

Wie had op 28 februari kunnen bedenken dat die dag voorlopig de laatste SaT zou zijn van dit seizoen. Helaas het kon niet anders, alles moest sluiten, dus ons VONK gebouw helaas ook.

Maar houd moed, zodra er weer mogelijkheden geboden worden gaan we weer koken. Houd het Deurschrift en Kerkvenster in de

gaten, zodra we iets weten vermelden we het daar.

Een goede gezondheid voor iedereen: "kop d'r veur"

Een hartelijke groet van de kooksters van SaT

Het lijkt alweer zolang geleden
Ons leventje van alle dag
Waarin we onze dingen deden
Gewoon waar op werd gewacht

Plotseling was daar het kwaad
Over heel de wereld mee gezworven
Onzichtbaar monster, onverlaat
Geniepig, akelig, verdorven
En nu is er "het nieuwe normaal"
Het betekende; niet ontmoeten
We spreken in Coronataal
Glas tussen elkaar begroeten

We houden vol, maar zijn ook moe
Eenzaam soms, door het gemis

Moe van wat de afstand met ons doet
Van cijfers, levens weggegrist

We snakken naar ons oude leven
Geduld, echt waar, tijd zal het leren
Wat zouden we niet willen geven
Om morgen al het tij te keren.

Een groet is dit, die zich verspreidt
Aan U, aan jou, aan iedereen
Bekend of onbekend, gemeend
Houd vol, dit wordt ooit verleden tijd.

Gedicht gemaakt door Marian v/d Veen- Niemeyer

Jenny Brands

STICHTING BROODNODIG

Beste Mensen,
Het is al weer juni nu ik dit ga schrijven.
Ondanks alle zorgen die we hebben wegens
Corona, zijn de dagen van mooi weer
aangebrosen. Het is inmiddels Pinksteren
geweest.
Velen hebben vakantie geboekt en inmiddels
weer geannuleerd. Wellicht gaan ook van u
wel mensen later op vakantie, of toch in deze
tijd. Als Stichting BroodNodig willen wij
iedereen een goede vakantie toewensen en
weer een veilige thuiskomst.
Er zijn velen die niet aan een vakantie durven
denken, niet alleen vanwege het Corona-virus,
maar omdat de financiën voor een vakantie
ontbreken.
Dit geldt zeker voor onze cliënten. Voor hen
ligt uitgaan niet in het vershiet. Dit houdt in
dat het werk voor BroodNodig ook niet stil
komt te liggen. Onze gezinnen zullen ook in de
vakantieperiode geholpen worden. Dat kan
alleen maar met uw hulp.

De afgelopen maanden werden wij verrast door
de veertig-dagen-tijd actie van de Protestantse
Kerk te Zuidbroek. Gedurende de veertig-
dagen-tijd zou een boodschappenwagentje in
de kerk staan waarin de gemeenteleden
houdbare producten konden achterlaten voor
de Stichting BroodNodig. Helaas was het, ook
nu weer, het Corona-virus dat roet in het eten
gooide. Ook in Zuidbroek konden de
kerkdiensten niet meer plaatsvinden. Na twee
weken is het karretje door BroodNodig geleegd
en de boodschappen zijn inmiddels weer
verdeeld onder de cliënten. Het was geweldig

dat in twee weken zoveel boodschappen
beschikbaar werden gesteld. Alle gulle gevers
namens onze cliënten, bedankt!
Van de PKN-kerk Hoogezand-Sappemeer
mochten wij ook een bedrag bijeen verzameld
voor de Avondmaalscollecte ontvangen. Dit
had ook de Protestantse Kerk Zuidbroek voor
BroodNodig in petto, maar weer door het
Corona-virus, werd er geen collecte gehouden.
Door de diaconie werd een oproep gedaan om
in plaats van de collecte de bijdrage
rechtstreeks aan Stichting BroodNodig over te
maken. Ook daar is gebruik van gemaakt.
Natuurlijk zijn wij ontzettend blij met de
ontvangen gelden en kunnen wij het werk voor
BroodNodig voortzetten.
Ook in deze tijd heeft er een droevige
gebeurtenis plaatsgevonden. Een van onze
cliënten is overleden. Het was een zieke
patiënt, die wegens de ziekte geen uitzicht
meer had op herstel.

Mevrouw Gonnie van der Wiel is opnieuw
bestuurslid geworden waardoor het bestuur
weer uit 5 leden bestaat. Vanaf hier: Welkom
Gonnie.

Wij willen graag doorgaan met het werk voor
de Stichting BroodNodig en vragen nogmaals
om uw medewerking in deze. U kunt uw
bijdrage storten op bankrekeningnummer
NL34INGB0004675099 t.n.v. stichting
BroodNodig te Hoogezand.
Bij voorbaat onze hartelijke dank.

Namens Stichting BroodNodig
Wim van der Wiel

STICHTING SAMEN AAN TAFEL

MAG IK EVEN WAT VAN UW TIJD VOOR MIJN BERICHTJE?

Stichting Samen aan Tafel.....tja, hoe doe je dat in deze anderhalve meter maatschappij?

Wij kunnen vanaf dat Nederland op slot is gegaan geen gasten meer aan tafel uitnodigen. En toch zijn het mensen die gebaat zijn bij een goede maaltijd, zeker 1x in de week.

Omdat veel inwoners van de gemeente Midden-Groningen niet meer naar wijkcentra of andere gelegenheden waar gekookt wordt kunnen, ligt eenzaamheid op de loer. Die eenzaamheid kunnen we proberen te voorkomen door de mensen, op gepaste afstand, even te zien en te spreken.

Daarom is het initiatief ontstaan door de gemeente Midden-Groningen, Werkpro, Stichting Samen aan Tafel en de Voedselbank om weer een plek in te richten waar mensen terecht kunnen voor een warme maaltijd.

Tijdens de Corona-crisis gaat het Project Horeca- Catering WerkPro daarom iedere dinsdag en donderdag afhaalmaaltijden verzorgen. Dit project is begonnen op donderdag 9 april.

Kernwoord is ook hier **SAMEN!**

En helaas en gelukkig blijkt dit een goed initiatief te zijn.

Bewoners van de gemeente Midden-Groningen kunnen 2x in de week een warme maaltijd met toetje bestellen voor € 6,50 via het mailadres: cateringhoogezand@werkpro.nl (maandag en/of woensdag vóór 12.00 uur) of bellen met Project Horeca-Catering WerkPro 0598-326237 (maandag en/of woensdag tussen 12.00-14.00 uur). Afhalen op dinsdag en donderdag op het tijdstip welke wordt doorgegeven na de reservering.

Voor de klanten van de Voedselbank (via voucher in het pakket) geldt een gereduceerd tarief. De gemeente Midden-Groningen financiert een deel, zodat veel inwoners toch een warme maaltijd kunnen krijgen.

De vaste klanten van Samen aan Tafel kunnen ook één keer per week terecht tegen de gebruikelijke tarieven.

In verband met de (logisch) strenge eisen van het RIVM en de overheid was de noodzaak dit goed te gaan organiseren.

Per bestelling mag daarom ook maar 1 persoon naar binnen. Verzoek is daarom ook, voor zover mogelijk met de pin te betalen.

*Kent u mensen die dit ook nodig hebben: **vertel hun dit.**

Vindt u dat we op deze manier goed bezig zijn: **doneer.**

Wij zouden heel erg blij en geholpen zijn met uw financiële steun.

Uw donatie is welkom op banknr: NL02 INGB 0007 958737 t.n.v. Samen aan Tafel.

Elk bedrag structureel of eenmalig... van laag tot hoog zou erg welkom zijn.

We hopen op uw steun.

Tiny Davids

secr. SaT Stichting Samen aan Tafel

FELICITATIES

De felicitaties aan onze jarige gemeenteleden vanaf 80 jaar en onze jubilarissen gaan, vergezeld van een bloemengroet van de gemeente, naar:

juli

3 Dhr. K. Koers

5 Mevr. K. Bosgraaf – Nieboer

5 Mevr. N.W. de Boer - Feitsma

6 Mevr. G. Vrieling

13 Mevr. J. Koster - Noordhof

14 Mevr. E. Kiewiet - Kok

19 Mevr. A. Abbingh - Veninga

20 Mevr. T. Schouwenaar - Boon

23 Dhr. K. Bakker
24 Mevr. K. Hamminga – Boer
24 Mevr. A. van de Laar – Klinkenberg
31 Mevr. G. Bulder – Levering

31 Mevr. W. Hartholt - Russchen
31 Dhr. J.R. Jansen

augustus

4 Dhr. F. Visser
4 Mevr. H.A. Ritsema - Pestman
4 Dhr. B. den Bak
9 Dhr. H.A. Westerhuis
9 Mevr. G. Terbijhe - Borgers
13 Mevr. J.A. Nooteboom - Grootenhuijs
13 Mevr. J. Duit
17 Dhr. J.K. Maarhuis
20 Mevr. H.G. Hospers
20 Mevr. A. van der Molen – Heersema

25 Mevr. G. Buikema - van Capelle
25 Mevr. B.J. Naaijer - Boelm
27 Dhr. H.C. Heering
27 Mevr. H. Mertz - Nijborg
27 Dhr. G.C. Homan
28 Mevr. A. Joldersma - Huiting
29 Mevr. G. Nieuwold
29 Dhr. R. Domenie
30 Mevr. Z. Suk – Dallinga
31 Mevr. E. Noordhoek - Bolt

september

1 Mevr. K.P. Staal - Spaak
4 Dhr. H. Rijkens
7 Mevr. H. Bouwman – Bontkes
7 Mevr. I. Apol - Boonstra
11 Mevr. H.M.D. de Jong - Schlichtmann
15 Dhr. C. Calkhoven
16 Mevr. M. Dekens - Timmer
16 Dhr. S.J. Smallenbroek
20 Mevr. A. Koning - van Calker

20 Dhr. H. Meerman
20 Mevr. P.A. Buining - Ritsema
21 Mevr. T. Nijland - Winter
24 Mevr. R. Dusseljee - Knollema
25 Mevr. G. Westerhuis - Klok
25 Mevr. E. van Dam - Weening
28 Mevr. H.C. Douma
30 Mevr. A.H. Klevering - Janssen
30 Mevr. M.J. Jansen - Wenning

JUBILEA

juli

45 jaar getrouwd

4 Dhr. en mevr. Fennema - Lutjeboer
25 Dhr. en mevr. Koster - Bijsterveld

60 jaar getrouwd

10 Dhr. en mevr. Reinders - ten Have

augustus

40 jaar getrouwd

22 Dhr. en mevr. Sonneveld - van Weerden

september

50 jaar getrouwd

25 Dhr. en mevr. Slagter - Huizingh

45 jaar getrouwd

29 Dhr. en mevr. van Delden - Flikkema

Viert u ook een huwelijksjubileum en staat u er niet bij, dan is uw huwelijksdatum niet bekend bij de ledenadministratie.

Wilt u dit wel bekend maken dan kunt u dit doorgeven aan Mina Dodde, tel. 391760 of per mail:

kb@pknhoogezandsappemeer.nl

WOORD & WEG

voor inspiratie, informatie en opinie – mei en juni 2020

Woord & Weg verschijnt dit jaar net als ons Kerkvenster negen maal met dubbelnummers voor mei en juni, juli en augustus en november en december. Het nummer van nu heeft als tegenhanger JOP, de jongeren van de PKN.

Het thema van het nummer is “*Het goede leven*”. Dat is ook het jaarthema van de PKN 2020-2021. De coronacrisis zet het thema in het perspectief van de kwetsbaarheid van de mens.

In *Zinnig* is 'De Heer is opgetogen' (Lied 666) van Hanna Lam in zijn geheel overgenomen. Ik citeer slechts:

"Hij is opgetogen, hij steeg boven ons uit. Wij staan met onze ogen voor een beslagen ruit. Daarop heeft Hij geschreven: Ik laat je niet alleen."

Want hoe zeer kunnen we ons alleen voelen; wanneer kunnen we elkaar weer ontmoeten, samen naar de kerk gaan.

[Daar kan m.i. het luisteren naar de online diensten niet tegen op, hoe geconcentreerd we dat ook maar willen doen. JRT]

Verslag wordt gedaan van de *gesprekken* in de gemeente rond de Pieterskerk in Breukelen, die voor het tweede jaar haar activiteiten aan dat jaarthema ophangt. Een bruikbare kapstok voor onderwerpen die er echt toe doen. "Misschien is de kerk wel een van de weinige plekken in onze samenleving waar je echt mag zijn wie je bent, met al je beperkingen, eigenaardigheden en onhebbelijkheden. Levend vanuit de vergeving mogen we samen zoeken naar Gods wil. Daarmee vergeleken is het vooral willen genieten en gezellig willen hebben met elkaar een slecht surrogaat voor het goede leven. Lichaam van Christus zijn is een enorme ambitie. Toch is dat onze roeping. Hoe stralen we dat uit en delen dat met anderen? Zie ook www.pieterskerk.info.

De ethicus prof. Dr. Theo Boer vindt dat de protestant het niet gemakkelijk heeft met 'het goede leven'. "Genieten is een goddelijk gebod, maar tegelijk is leven ook afzien. Het leven moet niet *genoten*, maar *geleefd* worden. We moeten een eigentijds antwoord zien te vinden op ingewikkelde individuele ethische keuzes. De kerk is bij uitstek het forum waarop je deze zaken kunt bespreken. Waar anders? Ga het gesprek aan. Wees het vooral met elkaar oneens. Er zijn daarbij twee grondregels: de ander is niet gek en de ander is niet slecht.

De stukken tekst over euthanasie en het opnemen van vluchtelingen maar daarbij niet over de grens te gaan van wat een samenleving aan kan vind ik te mooi om dat samen te vatten. Dan gaat er te veel verloren, dus lezer, lees dat zelf. "Wat ik hoop te leren van deze

crisis is om het leven te vieren, klappen te incasseren en me te realiseren hoe bijzonder het is om te leven."

Lees ook zelf a.u.b. de twee 2 bladzijden over "Hoe betrek je twintigers bij de kerk? Ze zijn gebaat bij persoonlijke aandacht [maar geldt dat niet voor iedereen? JRT]

Het antwoord op de vraag: *moet het goede leven verdiend worden* in *Dilemma* is 4 maal neen:

Ds. Westland koppelt een goed leven aan de relatie met God. Dat valt je toe. Ds. H. de Vries wil mogen leven van genade. Dus kunnen we wat meer ontspannen worden. Het geloof moet vooruit helpen, niet achteruit. Ds. Wöhle, president van de lutherse synode, vindt dat Bourgondisch leven heel Bijbels is. Zuinigheid hoort er bij, maar alleen als je daardoor beter met anderen kunt delen. Veel uitdelen maakt 't nog mooier en lekkerder. Mevr. ds. Pluim beantwoordt de vraag met een hartstochtelijk neen. Alsof het leven maakbaar is, en dat is het niet. Heb oog voor de kleine dingen, geniet van het dagelijkse, het gewone en wees tevreden.

Het goede leven heeft ook volgens ds. R. de Reuver alles met God te maken. "God maakt het leven goed. Niet in de zin van succesvol of moreel beter, maar je leven – met alle vreugde en verdriet – wordt in een ander kader gezet. Het licht van God, het licht van vergeving, valt over jouw leven. Denk daarbij aan het verhaal over de rijke jongeling (Lucas 18). Volg de geboden niet enkel als een religieuze plicht of een manier om te scoren. De weg van navolging begint bij vrijheid en overgave. Vanuit die vrijheid kun je verantwoordelijkheid nemen voor je levenskeuzes. Je afvragen: wat vraagt God van mij?

Met de directeur van de Dienstenorganisatie hoop ik dat bij de Startzondag, 20 september, het leven weer gewoon goed is.

Met dank voor uw aandacht,
Jan R. Terbijhe

BIDDENDE HANDEN

In de 15e eeuw woonde er in een klein dorpje bij Neurenberg een gezin met 18 kinderen.

Alleen al om al die kinderen eten te kunnen geven, werkte de vader en kostwinnaar, een

goudsmid, bijna 18 uur per dag. Naast zijn eigen ambacht, pakte hij elk klusje aan dat hij maar kon krijgen in de buurt. Ondanks hun schijnbaar uitzichtloze situatie, hadden twee kinderen van Albrecht Dürer senior een droom. Ze wilden allebei iets doen met hun aanleg voor kunst, maar wisten heel goed dat hun vader financieel nooit in staat zou zijn één van hen naar de academie van Neurenberg te sturen.

Na veel lange gesprekken 's nachts in hun overvolle bed, sloten de jongens een verbond. Ze zouden een muntje opgooien. De verliezer zou in de nabijgelegen mijnen gaan werken en met zijn verdiensten zijn broer onderhouden terwijl die op de academie zat. Na die vier jaar zou de winnaar zijn broer laten studeren, hetzij door zijn werk te verkopen, hetzij door ook in de mijnen te gaan werken. Zondag na de kerk gooiden ze een muntje op. Albrecht Dürer won en ging naar Neurenberg.

Albert ging werken in de gevaarlijke mijnen, en gedurende vier jaar ondersteunde hij zijn broer financieel.

Albrechts werk op de academie was bijna meteen een regelrechte sensatie. Zijn etsen, houtsnedes en olieverfschilderijen waren meestal veel beter dan die van zijn leraren, en tegen de tijd dat hij afstudeerde, ving hij al aanzienlijke honoraria voor de werken die hij in opdracht maakte.

Toen de jonge kunstenaar terugkeerde naar zijn dorp, organiseerden de Dürers een feestelijk diner op hun gazon om Albrechts triomfen te vieren. Na een lange en gedenkwaardige maaltijd, begeleid door muziek en gelach, stond Albrecht op van zijn ereplaats aan het hoofd van de tafel om een toast uit te brengen op zijn beminde broer voor het offer dat Albrecht in staat had gesteld zijn ambitie te vervullen. Tot besluit zei hij: 'En nu, Albert, mijn gezegende broer, nu is het jouw beurt. Nu kun jij naar Neurenberg gaan om je droom na te jagen en zal ik voor jou zorgen.'

Alle ogen keken vol verwachting naar het andere eind van de tafel, waar Albert zat. De tranen stroomden over zijn bleke gezicht en hij schudde heen en weer met zijn gebogen hoofd, terwijl hij snikkend één woord bleef herhalen: 'nee... nee...nee...nee...'

Tenslotte stond Albert op en veegde de tranen van zijn wangen. Hij kijkt de lange tafel langs; zijn blik gleed langs al die gezichten die hij liefhad, en met zijn handen dicht tegen zijn rechterwang zei hij zacht: 'Nee, broer, ik kan niet naar Neurenberg gaan. Het is te laat voor mij. Kijk naar mijn handen...Het resultaat van vier jaar in de mijnen! Elk botje in mijn vinger is minstens één keer gebroken, en de laatste tijd heb ik zo'n last van jicht in mijn rechterhand dat ik niet eens het glas met je kan heffen, laat staan met een pen en penseel fijne lijnen aanbrenge op perkament of linnen. Nee, broer...voor mij is het nu te laat.'

Nu, ruim 450 jaar later, hangen Albrecht Dürers honderden magistrale portretten, pen- en zilverstifttekeningen, aquarellen, houtskooltekeningen, houtsneden en kopergravures in alle belangrijke musea op de wereld, maar de kans is groot dat u, zoals de meeste mensen, met slechts één van Albrecht Dürers werken bekend bent: zijn 'Handen'. Het is zelfs goed mogelijk dat u het niet alleen kent, maar er thuis of op kantoor een reproductie van hebt hangen.

BIJBELTEKST

HET GOEDE

*Je vindt Mij niet alleen
in schoonheid, maar ook
in pijn en in gezichten
vol verdriet. Ik kan het
diepste verdriet laten
bijdragen aan het goede.*

*En wij weten dat voor
wie God liefhebben,
voor wie volgens zijn
voornemen geroepen zijn,
alles bijdraagt aan het
goede.*

ROMEINEN 8:28 - DAGELIJKSEBROODKRUMMELS.NL

INLIA

WERKEN IN TIJDEN VAN CORONA (2)

Door de corona-maatregelen werd het steeds stiller in de TussenVoorziening in Eelde. Geen bezoek, minder activiteiten, maar gelukkig wel 'op berenjacht'.

Haar familie vindt het eigenlijk wel eng, dat ze nu werkt. Tussen de mensen ook nog. Maar Wil kan moeilijk níét gaan werken. Het is haar baan. En niet alleen de baas rekent op haar, ook de collega's doen dat én de gasten in de Tussen Voorziening. Dus thuisblijven is geen optie voor de 23-jarige woonbegeleidster van INLIA.

Ja, die paar weken toen ze keelpijn had en griepachtige klachten: toen is ze natuurlijk thuis gebleven. Tot het echt helemaal over was. Keurig volgens de richtlijnen. Waar ze die klachten nou had opgelopen, dat is de vraag. Op het werk is gelukkig verder niemand ziek geworden. En nu is ze dus weer terug op het honk: de voormalige Dutch Flight Academy in Eelde, waar INLIA vluchtelingen met een verblijfsvergunning opvangt en voorbereidt op het leven in Nederland. Het is er veel rustiger dan anders, om niet te zeggen: uitgesproken bedaard.

Normaal bruist het hier van de activiteit. Kinderen die spelen en rondrennen, mensen die leren fietsen, vrienden die langskomen, vrijwilligers die lessen Nederlands geven en natuurlijk de 'TuVoTalks': workshops waarin vrijwilligers gasten bijpraten over het reilen en zeilen in Nederland. Denk aan onderwerpen als: wat doet een wijkagent, hoe werkt de ziektekostenverzekering, hoe kom je aan opleiding, stage of baan, wat zijn Nederlandse

Behalve dan dat de kinderen sinds vorige week gelukkig weer samen mogen spelen en sporten. Dat doen ze dan ook enthousiast. "Ze waren er aan toe geloof ik", lacht Wil, terwijl op de achtergrond luide kinderstemmen - gillend van plezier - door de telefoon klinken. (Want ja: ook interviews moeten nu op afstand.) Ze gaan deze week op 'berenjacht' in Eelde; speuren naar teddyberen die mensen achter hun huiskamerramen hebben gezet. Kunnen ze tenminste wat energie kwijt.

Bezoek is nog steeds niet toegestaan, ook niet van vrijwilligers, dus ligt het programma nog grotendeels op z'n gat. Al zijn de vrijwilligers ondertussen wel heel druk doende digitale

lessen te maken voor iedereen. Daar kunnen de ouders dus binnenkort mee aan de slag. Het contact tussen begeleiders en gasten is er natuurlijk nog wel, maar noodgedwongen op afstand. Bij het luikje van de receptie (die ook binnenin is aangepast zodat de medewerkers 1,5 meter afstand kunnen houden) staan stippen op de vloer om gasten te wijzen op hoeveel afstand ze moeten staan. Ook de spreekkamers zijn heringericht om aan de richtlijn te voldoen.

“We moeten mensen er nog wel veel aan herinneren”, vertelt Wil, “Vooraf onderling gaat het nog wel fout.” De hele groep die er nu zit, is in december uit Afghanistan hier gekomen. Ze zijn best close met elkaar. Een mens vergeet snel hoeveel afstand 150 cm eigenlijk is. En de gasten zijn erg gefocust op

hun nieuwe situatie, in een nieuw land. “Maar ik moet zeggen: als iemand klachten heeft, letten ze heel goed op. Bij keelpijn, verhoging of verkoudheid houden ze zich strikt aan de quarantaine”, zegt Wil.

Nu de Ramadan is begonnen, zitten mensen overdag wat meer op hun eigen kamer, dat scheelt. “Maar nu moet je ’s avonds weer goed opletten.” Altijd wat natuurlijk. Het scheelt ook dat er nu minder mensen zitten dan normaal: vanwege de corona-uitbraak komen er geen nieuwe gasten binnen, terwijl mensen nog wel doorstromen naar woningen in gemeenten. Zo wordt de TuVo steeds leger. “Steeds meer ruimte om afstand te houden”, zegt Wil. Hoogstwaarschijnlijk met een knipoo, al is dat door de telefoon niet te zien.

Helmer Roelofs

T V G ASSEN, VERFRISSEND VERRASSEND VERRIJKEND

De cursus Theologische vorming en verdieping van gemeenteleden en geïnteresseerden (TVG) in Assen start weer in september 2020. (**als het is toegestaan vanwege corona**)

Theologie is een veelzijdig vakgebied. Het gaat immers over God en mensen, over aarde en hemel, over ver en dichtbij, over verleden, heden en toekomst. Een vooropleiding of een kerkelijke en/of religieuze achtergrond is niet vereist. De cursus start op *dinsdagmorgen 22 september 2020* voor de nieuwe cursisten om *09.00 uur*. Tussen 10.25 t/m 10.45 uur is er een pauze. De lessen lopen door tot 12.15 uur.

Hoe zijn de lessen opgebouwd?

Iedere lesochtend staan er twee vakken op het rooster, elk vak met zijn eigen docent. De docenten zijn predikanten of leraren, gespecialiseerd in het vak dat zij geven. Elke les duurt negentig minuten. Naast informatie en kennisoverdracht krijgt u voldoende ruimte voor onderling gesprek en ontmoeting. De deelnemers bepalen zelf hoeveel tijd ze besteden aan de voorbereiding of verwerking van de lesstof. Goed om te weten dat u geen tentamens of toetsen hoeft te maken. Er worden ook excursies met de cursisten georganiseerd.

Welke vakken krijgt u?

Er zijn kernvakken en toegevoegde vakken. De kernvakken heeft u ieder cursusjaar. De

toegevoegde vakken krijgt u gedurende één cursusjaar.

Elk jaar bieden we de vakken:

- Oude en Nieuwe Testament
- Kerkgeschiedenis en Godsdienstsociologie
- Geloofsvragen (Dogmatiek)
- Zingevingvragen (Ethiek)
- Praktijkvakken zoals Liturgiek, Pastoraat en Diaconaat

De toegevoegde vakken per jaar zijn:

- Kerkmuziek
- Kerk en kunst
- Jodendom
- Wereldgodsdiensten
- Filosofie
- Christelijke spiritualiteit
- Contextueel pastoraat

Voor meer informatie over kosten en aanmelding: zie

www.tvgassen.nl. U kunt voor al uw vragen ook contact opnemen met het secretariaat: Nanno en Elly Levenga, T. (0598) 619 077 of E. tvgassen@gmail.com (tot 1 okt. 2020). Na 1 okt. 2020: Bert van Maanen, T. (0599) 653 202 of E. tvgassen@gmail.com

Nanno Levenga secretaris TVG Assen

*De redactie wenst
u allen een fijne
vakantietijd toe.*